

F.K. 64.
7

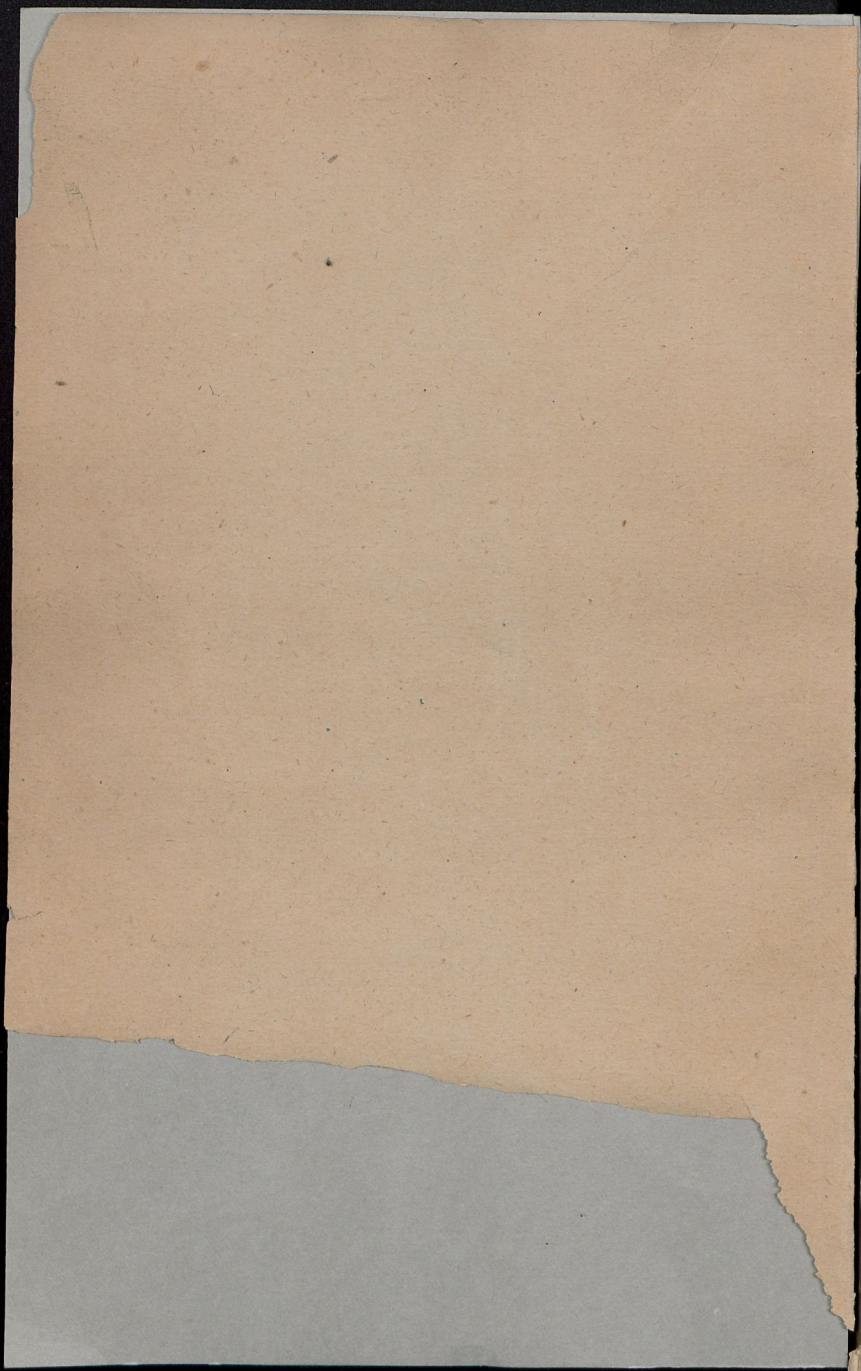
Flammenschrift

Z d

2436

IV,

MEMORIAE

VIRI

PRAENOBILISSIMI, AMPLISSIMI
atque EXPERIENTISSIMI

DN.

IACOBI HENRICI
PFANNENSCHMIDII,

MEDICINAE DOCTORIS & PRACTICI
CELEBERRIMI, CIVITATIS ANTIQVIORIS QVED.

LINBVRGENSIS CONSVLIS ET ILLVSTR.

QVEDLEI INSPECTORIS
MERITISSIMI,

COMPATRIS SVI ETIAM POST FATA OMNI
HONORIS GENERE PROSEQVENDI,

QVI PRAEMATVRA MORTE

A. c1o1o cccxix. d. IX. Januarii

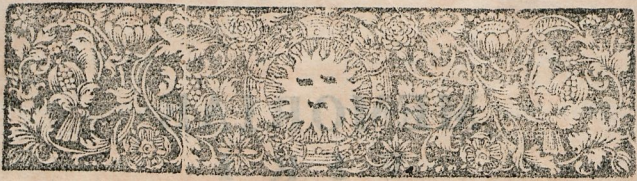
DECESSIT,

SACRVM ESSE VOLVIT

M. TOBIAS ECKHARDVS, R.

QVEDLINBVRGI,

Literis IO. GEORGHII SIEVERTI, Typogr. Aulic.

PRÆNOBILISSIMI AMPLISSIMI
acque EXPERIENTISSIMI

Tritum vulgatumque dictum est Galeni, post Coum illum Hippocratem, Medicorum principis: *Medicum non decere mori iuuenem.* Non difficile ad colligendum est, quas habuerit rationes asserti. Sanitatis magister est medicus, eamque aliis vel restituit labefactam, vel conseruat arte, quam proficitur, salutari, modumque victus & viuendi rationis praefcribit, vt vita ad senectutem vsque prolongetur. Quod aliis, id sibi potius praestabit, suamque ita curabit valetudinem, vt eam conseruet, ne debilitetur, sed integra maneat, viribusque vegeta, donec aetate confectus vitae statione decedat. Etenim quisque vitae cupiditate ducitur, & cum ob mortalitatis legem omnibus positam semper viuere nequeat, quam diutissime tamen inter viuos optat existere, etiam si miser sit, & vt dixit quidam, debilis fieri manu, debilisque pede debeat. Certe Galenus in se ipso luculentum dedit experimentum, qui corpore licet ac valetudine imbecilliori esset, quod de se ipso prodidit, artis tamen ope suae moderataque victus ratione, vtpote parcus admodum cibi potusque, & nunquam de mensa surgens ad satietatem cibo repletus, ad extremam vsque senectutem vitam produxit. Augustus Buchnerus, stator literarum sui temporis clarissimus, scribit, plerosque auctores tradere, centum & quadraginta eum annos vixisse; a) est tamen, qui anno Christi centesimo quadragesimo, aetatis autem septuagesimo, eum obiisse prodidit, vt propterea Io. Iacobus Baierus, medicus clarissimus, ne quidem inter medicos senes eum connumeret septuagenarium. Non exquiram hoc argumentum, & Medicorum id filiis relinquam, satis habens, quod vnanimi veteres consensu tradant, ad summam eum peruenisse senectutem, nec morbo aliquo, sed senectute viribusque defectum decessisse. Neque vero solus ille

a) Dissert. Acad. p. 265; Jo. Langii L. I. Epist. Med. 79.

ille e Medicorum familia ad praegrandem aetatem peruenit. Quod si FRIDERICI IACOBI REIMANNI, Hildesensium iam Antistitis meritissimi, sequamur coniecturam, in hunc censum & ille veniet, qui omnium maxime longaeuus inter mortales fuit, & mille propemodum annos est assecutus, Methusalem videlicet, orbis antediluuiani Medicus. *b)* Ex nomine, quod omen hic vibetur habuisse, desumitur argumentum, quod lingua Ebraea *depulsorem mortis* significet, vtpote compositum ex *מו* mors, & *רשע* cecit, expulit, non secus atque Asclepius Graecorum dicitur a particula priuante, & verbo *σκέλλεσθαι* quod *mori* denoter, quasi arte sua vetet mori homines, vel mortem arceat. Conuenit Davidis Chytraci, Theologi atque Historici clarissimi, interpretatio, cui *Methusalah* est *mortis misso*, vel *mortis gladius*. *c)* Ingeniosa est obseruatio: nam vt vegeti valentesque fuerint primi orbis homines, vt in aliquot etiam secula perdurarint; morbis tamen illi prorsus omnibus haud caruerunt, & medici pariter indiguerunt opera, quam quisque sibi, vt veri sit simile, praestitit, vt tamen vnus altero maiori valuerit rerum vsu & experientia, aliisque consuluerit. Fortasse Henochus, cum filio nomen imposuit, de spiritali cogitauit morte, eademque per promissum mulieris semen pellenda, quod de Noae obseruatur nomine; *d)* ei tamen non repugnat, nomine eum excitatum, suo naturali etiam pellendae morti operam dedisse. Interim haud me fugit, quae sit MATTHAEI HILLERI, eruditissimi viri, de nomine Methusalah sententia, quod idem ait significare, ac *hominum propago*, vel quod mox addit, *homines armorum*, seu *armati*. *e)* Sunt tamen non pauci in Medicorum ordine, qui grandaeui & aetate graues, ad exemplum Medicinae parentis, Hippocratis, e vita abierunt, & IO. IAC. BAIERVS, Medicinae in Altorffina Academia Professor clarissimus, septuaginta sex enumerat medicos veteres & senes, quorum plerique annum octogesium excefferunt, in Dissertatione epistolari ad tot annorum Medicum celeberrimum IAC. PANCRATIVM BRVNONEM, sui ordinis in Academia Altorffina Professore seniore, qui an. aet. XXCI. decessit MDCCV. Vnum & alterum his iam addo. Hieronymus Fracastorius, Poeta & Medicus Veronensis, septuagenario maior obiit. *f)* Petrus Petitus & Quercetanus, primarii in Gallia Medici, ille quidem Fratris regii, hic Ducis Burgundiae, ad nonagesimum secundum vsque aetatis annum optime

a 2

va-

b) Histor. literar. antediluniana p. 87. 160. *c)* Onomastic. Theol. p. 274. *d)* B. Calovius Com. in Genes. p. 607. *e)* Onomast. Sacr. p. 98. 301. *f)* Jac. Burckhardus in Medic. humanitatis vindice p. 6. conf. Vitae selectae quorund. eruditiss. viror. p. 14.

valuerunt, id quod summae eorum sobrietati, qua parum quotidie
 alimenti assumpserunt, adscribitur. *g*) D. Placentinus, medicus
 urbis Romae, octogenario maior haud ita pridem obiit. *h*) Ro-
 bertus Constantinus, Medicus Cadomensis, & elegantiorum litera-
 rum peritissimus, anno aetatis centesimo tertio naturae persoluit
 debitum MDCV, cum viribus corporis, ingenii memoriaeque inte-
 ger ad id usque temporis fuisset. Franciscus Kindlerus, Medicus
 Zittaviensis in superiori Lusatia, centum & octo annorum senex, di-
 em obiit supremum; & Godofredus a Lanckisch, octogenarius ibi-
 dem MDCCII decessit. Henricus Pantaleon, Theologus, Hi-
 storicus atque Medicus Basileensis, qui artem Medicam multum il-
 lustravit, variisque scriptis est cognitus, septuaginta duos excessit
 annos. Hieronymus Niger, Paduae Doctor ac Professor Medicus
 eximius, octogenarius vitam cum morte commutavit. Annotavit
 hosce Chr. Almannus in Diss. de senio eruditorum, in cuius serie
 historica plures occurrunt Medici senes, qui per tria secula nouissi-
 ma floruerunt. *i*) Aquila, omnium Italicorum Medicorum sui tem-
 poris princeps, ad Galeni peruenit aetatem, id est, ad centesimum fere
 aetatis annum, vt Richardus Pacaeus commemorat apud Thomam
 Crenium. *k*) D. Casimir Gustauus Garlieb van der Mullen, Reg.
 Boruss. Archiater a. aetatis octogesimo sexto debitum naturae per-
 soluit. *l*) Martinus Weisè, trium Electorum Brandenburgicorum
 per annos LX Archiater, obiit a. aetatis octogesimo octauo. *m*)
 Michael Neander, Medicus ac Professor Ienensis, anno octogesi-
 mo quinto, & Guernerus Rolfincius, itidem Professor Ienensis per-
 celebris, ad annum aetatis septuagesimum tertium robusto semper
 corpore fuit. *n*) Sed quid praeterita sectamur, cum hodie Ienens-
 is Aesculapius, GEORGIUS WOLFFGANGVS WEDE-
 LIVS, Medicorum Alpha & Decus, illustre exemplum sit. At
 non omnibus medicis hanc adire licet Corinthum, cum plerique ad
 senectutem neutiquam pertingant, & potior eorum pars breuem ad-
 modum vitam viuant, vt laudatus supra Baierus loquitur. Non
 magni res laboris foret, eum si quis vellet suscipere, colligere medi-
 cos, qui in optima florentissimaque aetate ac iuuenes mortem cum
 vita commutarunt, atque epitaphium meruerunt, quod Domitiani
 Imp. medicus, Lucius Arruntius Sempronianus, sibi iussit erigi.

Me confurgentem valida fortuna iuuenta
 Destituit, rapidis imposuitque rogis.

Dabi-

g) Aët. Erud. Lipsiens. a. MDCCXI. e Dionis libello p. 428. *h*) ibid. p. 29.
i) Prodiit Lips. 1711. p. 28. *k*) Animadu. Philol. & Histor. P. VII. p. 24.
l) Grundmanni Ossa & Cineres p. 77. *m*) Io. Boedikeri Triumphbogen P. II.
 p. 689. *n*) Zeumeri vitae Profess. Jenens. Med. p. 15. 39.

Dabimus eorum nonnulla, qui infra annum XL, quae optima viri aetas, cuius maximus vigor est, diem suum obierunt. D. Gisbertus Longolius, vocatus Rostochienfis Professor, anno aetatis XXXVI. Valerius Cordus, Hassus, artis pharmaceuticae restaurator, in itinere Romae a. XXIX. D. Petrus Lotichius Secundus, Poeta insignis, & medicinae Professor Heidelbergensis, a. XXXII. Io. Moibanus, medicus Augustanus, a. XXXVI. D. Petrus Monavius, Rudolphi II. Imperatoris Archiater, a. XXXVII. D. Michael Meuerus, medicus Prussiacus, a. XXXIII. qui diem & horam mortis sibi praedixit. D. Conradus Battus, Rostochienfis medicus, a. XXXII. & D. Lubertus Esthius, Professor Heidelbergensis, a. XXXVII. fuerunt extincti. o) D. Mauritius Blumius, in Academia Vitebergensi designatus Professor, nondum triginta natus annos, D. Jo. Georgius Pelshoferus, ibidem medicinae Professor, a. aet. XXXVIII & Wolfgangus Schallerus, medicinae Candidatus, vigesimo octavo aetatis anno Vitebergae decesserunt. p) Christophorus Schelhammerus, D. & Prof. medic. celeberrimus a. xxxii. D. Io. Arnoldus Friderici, in eadem Academia Prof. Publ. nondum xxxv. natus annos; D. Henricus Ernestus Wedelius, ibidem medicinae Professor, tanti Aesculapii filius, a. xxxviii. extremum vitae spiritum ediderunt. q) D. Mich. Lyserus, trium Daniae insularum, Falstriae, Lalandae & Monae Medicus, inuentis anatomicis celebratus, a. xxxiii. r) D. Caesio Grammius, Physices Professor Kiloniensis, a. xxxiii. s) D. Ernestus Sonnerus, Philosophus subtilis, & medicae artis Professor Altorffinus, a. xxxix. t) D. Jo. Fridericus **Ullmae** / diuersorum Imperii Statuum Archiater, atque S. R. I. Academiae Naturae Curiosorum Adiunctus, a. xxxix. u) & Aloysius, Thyfius, Vicentinus medicus, a. xxv. animam exspiravit. D. Melch. Eccius, Leorini Silesiorum Physicus Ordinarius, a. xxxviii. Io. Hoppius, Philof. & Med. D. & Pathol. in Academia Lips. Prof. Publ. celeberr. a. xxxvii. D. Georgius Wirthius, Viennae in Austriae Medicinae Practicus, a. xxx. fati concesserunt. x) Dan. Henricus Meibomius, ill. Henrici filius, Medicae artis D. & maxime expectationis, nondum triginta natus annos, Parisiis fuit extinctus. y) D. Christianus Wedelius, Georg. Wolffg. filius, Med.

b

Pra-

o) Vitae horum exposuit Melch. Adami in Vitae Medicorum. p) Aug. Buchnerus Diff. Acad. n. 221. 358. 925 q) Zeumeri vitae Profess. Jenens. speciatim medicor. r) Reimman. Histor. Literar. P. III. sect. IV. p. 667. f. s) Morhoff orat. & Progr. p. 687. f. t) Baierus von der Universität Altorff p. 75. u) Append. ad an. VII. Ephemer. Med. Phys. Natur. Curios. p. 267. f. x) Io. Caspar Eberti in Leorino erudito. y) Progr. Acad. Juliae in funere parentis Henr. Meibomii a. 1701.

Præcticus Lubccensis, a. XXXVII. z) L. Salomo Cellarius, viri celeberr. Christophori filius, vix viginti quatuor annorum, & D. Jo. Leonardus Geiniz, Medicus Altenburgensis, nondum xxix. annorum fuit, cum moralitatis exuere iugum. Sed non est, vt longe abeamus, & aliunde conquiramus exempla, cum Quedlinburgum nostrum exempla nobis suppeditet. Io. Fridericus Breiterus, Quedlinburg. Io. Praetorii, Rectoris meritissimi, ex filia nepos, Medicinae Candidatus dignissimus, Lipsiae diem claudebat vltimum MDCXC. vix annorum XXIV. L. Dan. Christophorus Meineke, Alberti, Reuer. Ministerii Senioris, quem sub anni initium LXXXIX. fere annorum senem extulimus, filius MDCXCV. an. aet. XXXVII. L. Georgius Zapffius, Medic. Præcticus Quedlinburgensis, MDCXCVI. aet. XL. L. Carolus Gottlieb Carstenius, Quedlinb. MDCXCVII. a. aet. XXXIII. L. Jo. Tobias Schmidius, Samuelis, Rectoris meritissimi famaque inclyti, filius, Guelpherbyti Præcticus experientissimus, MDCXI. a. aet. XXVII. Carolus Jacobus Røferus, Med. D. ac Prof. Publ. Regiomontanus cel. MDXXXII. a. aet. XXXVI. viuendi finem fecerunt. Plura non addo exempla, cum facile numerum augere liceret, & nonnulla etiam recensuerit eruditissimus auctor vitarum Germaniae doctorum, qui hoc anno MDCCXIX. obierunt, a) satis habens XXXII. enumerasse. Vtinam hic iungendus iam non esset vir munere doctrina & experientia nobilissimus, *IACOBVS HENRICVS PFANNENSCHMID*, Medicinae Doctor, antiquioris Ciuitatis Consul, Gymnasiique Inspector meritissimus, qui tot annos, quot exempla commemorauit, XXXII. exegit, cuiusque beatis manibus hoc scripturae genus pro sua in me singulari voluntate debeo, sed moestus persoluo. Medicum Politicum & Consulem ei destinaueram, si adisset denuo magistratum; at mors praematura & inopinata hoc anteuertit institutum, & de praesenti cogitare iussit argumento. Quemadmodum autem illi grandiores aetate medici non folius artis debent beneficio longaeuitatem; ita non Medicinae est vitium, hos mori iuuenes atque aetate florentes. Multum facit ad vitae durationem longiorem vel breuiorem, quibus quis natus sit parentibus, valentioribus an debili corpore affectis, quo puer vsus genere nutritionis, quem hauserit aerem, quo modo studia tractauerit, moderate an intemperie quadam, nimisque indulserit lucubrationibus, vigiliis atque laboribus, fregeritne vires peregrinan-

z) Chr. Grundmani ossa & Cineres a. 1716. p. 75. quibus ipse mox aggregatus fuit.
 a) P. I. p. 33. f. vbi XI. enumerantur Medici, qui in optimo aetatis flore obierunt; quibus D. Augustinus Andr. Thummelius, Poliater Altenburgensis, D. Bernhardus Langius, Physicus & Consul Leorini in Silesia, D. Barthol. Reusinger, Poliater Zittauensis aliique possent adiungi.

grinando aliaue ratione, num satis caute in Chimiae sit versatus operationibus, an adfuerit aegrotis, quorum morbi malignitatem aliquam ac contagionem spirant, satisque praesenti fuerit animo, nec exhorruerit ad inopinatum aspectum gestumque aegrotantium. Haec & alia similia in causis possunt numerari, cur breuior sit tum aliorum, tum Medicorum aetas. Primum autem sibi locum vindicat *de* illud Hippocratis, siue *id, quod diuinum est*, & in morbis miraque eorum varietate, & in curatione, & in ipso Medico obseruatur, quod ab eruditissimo *GEORGIO MORHOFIO*, vt in aliis disciplinis, sic in Medicina quoque commonstratum, b) vel vt christiano magis more loquar, diuina prouisio summi vitae necisque arbitri, in cuius manu sunt tempora nostra, cuiusque libro inscripti sunt omnes nostri dies, quotquot eorum futuri sunt, Psalm. cxxxix. 16. Quod si numerus dierum, quem destinauit Numen, nondum completus est, remedia etiam leuia & minus accommodata grauissimos lethalesque morbos pellunt; contra ea vel exquisitissima efficacissimaque medicamenta sine successu adhibentur. Breuior vitae cursus fuit B. D. Pfannenschmidii; sed a summo rerum nostrarum moderatore sic constitutus, vt nulla ars, nullaque vis medica supremo vltimoque fato declinando fuerit. Vix dimidius exactus est annus, cum beato viro adessem, & familiares inter nos faceremus sermones, atque ille referret, iuueni sibi a iuvene fuisse praedictum, fore vt honores & facultates consequeretur aliquando, sed actatem non magnam attingeret; cui ego: Deum vitae nostrae arbitrum esse, nec ab eiusmodi praedictione vitam mortemque nostram pendere. Comprobauit tamen euentus illud qualecunque vaticinium, monstrauitque, Deum hunc ei terminum breuiorem fixisse. Sed vt breuior vitae cursus fuerit, memoria tamen cum corpore non est tumulata, nec idem tumulus, qui illud contexit, hanc etiam obruit; sed doctrinae, virtutis munerisque administrati laus eam quam maxime longam efficiet. Natus est Noster B. Consul a MDCLXXXVI. die xi. Octobris patre Perreuerendo doctissimoque viro, Dn. AVTORE PFANNENSCHMID, Ecclesiae, quae Wolfslebiae & Endorfii in comitatu Mansfeldico Deo colligitur, Pastore meritissimo, & matre ANNA ELISABETHA SCHARSCHMIDIA, viri maxime Reuerendi Amplisimique, CHRISTIANI SCHARSCHMIDII, ad D. Aegidii hac in ciuitate Pastoris ac Reu. Ministerii Senioris venerabilis, filia, quorum cura fidelium coeui per sacri fontis ablutionem mox est insertus. Nondum bimulus

b 2

b) in Orat. & Programm. p. 551. f. & in Polyhistor, L. I. c. 12. conf. Iusti Vestii Diss. de *de* Hippocrat. Erf. 1702.

lus patre fuit orbatus, maternaeque curae relictus: alterum vero parentem, cura non minorem, inuenit in viro Nobilissimo Prudentissimoque, Dn. *PETRO TELGEN*, Consule in Neapoli meritisimo, cui mater vidua a. *MDCXC*. in manus conuenit. Nihil hic omisit curae ac sollicitudinis, quae ad probam rectamque educationem a parente poterat requiri, cum & ad pietatem, & ad mentis culturam eum formari curauit solcite. Aetas quam primum permittebat, Scholae eum patriae tradidit, qui vbique indolem discendi cupidam non minus, quam capacem ostendit. Anno aetatis vndecimo Regio Paedagogio, quod Halae tum erat erectum, fuit traditus, in quo per tres annos est commoratus, & literarum, quibus ad humanitatem adolescentia formatur, fundamenta non contemnenda posuit. Hinc consensu parentum atque cognatorum a. *MDCC*. in illustri Gymnasio, quod Gothae est celeberrimum, formandum fingendumque se dedit, & vsus ibi est conuictu *KESLERI*, Sub-Contr. & informatione clarissimorum virorum, Conrektoris *LAVRENTII*, Professoris *RICHARDI*, Inspectoris *HILDEBRANDI*, & in primis celeberr. Directoris, *GODOFREDI VOCKERODTI*, cuius in se fauorem ac benevolentiam singularem vti semper agnouit, sic gratus praedicauit; & in sacrorum doctrina summi Antistitis, *HENRICI FERGI*. Per quatuor hic subsistit annos, studiaque humanitatis ita excoluit, vt ipso iudice Directore dignus haberetur, qui ad Academica studia aggrediretur. In eo cum esset, vt in Academia abiret, matris lethalis morbus effecit, vt huc reuocaretur, quo vltimis adesset, atque extremum pietatis faceret officium. Cum fato illa suo defuncta esset, eodem adhuc anno *MDCCHIII*. discessit Vitebergam, & mense Octobri ciuem ibi dedit Academiae Albo inscriptus. A pueritia singulari naturae impetu ferebatur ad Medicinae studium, tum suam ob praestantiam, tum quod ipse non satis vbique firma esset valetudine, fortasse etiam, quod gens sui nominis ac familiae duos iam dederat Medicos, nimirum, *D. IO. IACOBYM PFANNENSCHMID*, felicissimum Medicinae Practicum & Physicum Islebiensem, & *D. HENRICVM MATTHIAM PFANNENSCHMID*, artis chimicae peritissimum, qui Bernburgi Medicinam feliciter facit. Nullum praetermisit tempus in Academia, quod huic non dedisset studio; hinc eos etiam sectatus est doctores celeberrimos, quibus in hac arte feliciter proficere poterat. Aedibus atque conuictu vsus est Medici longe celeberrimi, *D. CHRISTIANI VATERI*, Medicinae Professoris Publici, Sereniss. Principum Anhaltinorum Archiatri & Physici Prouincialis longo rerum vsu & experientia exercitatissimi, cuius ac cognati mei omni
cultus

cultus obseruantiaeque genere deuenerandi, quo Doctore totum
Medicinae cursum priuatim audiuit, & Chimiae etiam peritiam sibi
comparauit. Scholas etiam Medicas, publicas priuatasque, fre-
quentauit D. GODOFREDI BERGERI, Professoris Publici, &
Augustissimi Poloniarum Regis Archiatri, viri in tantum laudandi,
in quantum exquisita Medicinae scientia & elegantia literarum lau-
dari meretur; itemque D. IO. HENRICI HEVCHERI, eiusdem
Regis Archiatri, & D. ADAMI BRENDELII, scientiae Naturalis
Professoris, qui & ipsi cum Medicina literas humaniores coniunxe-
runt. Neque auditor horum tantum fuit, & ad Pythagorae se si-
lentium condemnatum existimauit, verum etiam disputando, oppo-
nendo ac respondendo deprompsit iterum, quae audierat legeratue,
& memoria tenebat. Per biennium hac in palaestra fuit; & cum
animo constitutum haberet & alias obire Academias, aliosque au-
dire doctores, vt magis perficeret artem salutarem, cuius egregia
iam fundamenta posuerat, Jenam abiit, vbi per annum subsistit, &
Medicorum nostrae aetatis facile principi, D. GEORGIO WE-
DELIO, omni studio, atque attentione operam dedit; neque cete-
ros clarissimos Doctores Professores CRAVSIVM, SLEVOG-
TIVM & WEDELIVM iuniorem audire neglexit. Hinc regres-
sus Halam est a. MDCCVII, vbi pariter per annum est commora-
tus, & longe celeberrimi D. GEORGI ERNESTI STAHLII, in-
formationi, cum maxime ei, quae ad praxin ducit, in primis se com-
misit. Elapso anno a. MDCCVIII. mense Nouembri Quedlinbur-
gum reuertit, & aliquamdiu paternis in laribus haesit. Quia vero
a primo statim tempore, quo Medicinae studium est ingressus, apud
animum suum statuit Belgium adire, ibique illud ita perficere, vt
maiores ex eo vsu in rem communem dispensare posset aliquan-
do, a. MDCCIX. destinata etiam perfecit, & principio veris iter in-
gressus mense Maio Amstelodami appulit, & cum iustrasset, quae
in orbis illo compendio, alibique singularia & notatu dignissima oc-
currebant, id sibi putauit agendum, cuius causa eo venerat. Sedu-
lus itaque dedit operam, vt peritiam, quam sibi iam compararat in
Botanicis, Anatomicis, Chimiae atque Chirurgiae arte, magis perficeret,
felicique se praxi praepararet. Eoque nomine cum viris isto-
rum locorum celebrioribus, imprimis Rauio notitiam & familiarita-
tem contraxit, corporumque sectionibus & aliis operationibus, quae
ad Medicam scientiam faciunt, interfuit frequens. Cum autem ea
sit hominum, longa consuetudine inuecta non mala opinio, cum
demum probari Medicum, qui Doctoris insignibus ac titulo est ma-
ctatus, eoque publico testimonio approbatus, rite quoque eum am-

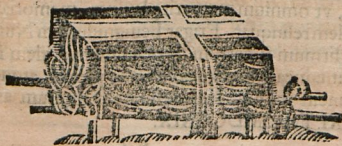
biit ab ordine Medicorum Nobilissimo in celeberrima Academia, quae Traiecti ad Rhenum est, & non difficilem habuit, postquam Examina consueta cum laude subiit, & disputationem inauguralem, Chimico-Medicam de *menstruis Naturae & Artis* a. MDCCX. d. IV. Martii sine Praefide cum plausu audientium habuit. Testis est Disputatio, quod, *Medicinae licet Studiosus, probeque gnarus sciri illius Cornel. Celsi, morbos non eloquentia, sed remediis curari,* c) non obiter tamen studia humanitatis tractarit, & Chimiae ac Medicinae peritiam habuerit non vulgarem. Qui enim optimos praeclarissimosque sectatur doctores, is uti vim prodit ingenii iudicijque, & ardorem discendi, ita non potest non egregium ex eorum disciplina fructum referre. Rediit anno sequenti vere ineunte in patriam, & auspice Deo praxin medicam inchoauit, Deique munere feliciter exercuit. Per quatuor annos studiis & praxi sic vacauit, antequam ad matrimonium adieret animum: iniiit autem a. MDCCXIV. d. xxvi. Junii cum virgine Nobilissima, sui que sexus virtutibus ornatissima, CHRISTINA MARIA HEIDFELDIA, viri Nobilissimi, Doctissimi Prudentissimi que, IO. HENRICI HEIDFELDII, Senatus Camerarii, regijque iudicii Assessoris & Gymnasii Inspectoris, filia, nunc vidua moestissima, quod coniunctissimum felicissimumque, sed breuissimum fuit. Duos sustulit ac reliquit filios, IO. CHRISTIANVM, vix trimulum, & IO. HENRICVM, vix quadrimestrem, qui praetorium inopinatumque optimi parentis obitum nondum sentiunt, nec iacturam aestimare sciunt, & ab optima matris nunc cura Deique munere sollicitam educationem expectant. Neque ciuiles viro beato defuerunt honores. Etenim a. MDCCXVII. a Reuerendisimo Capitulo, sede nondum repleta, ad Amplissimi Senatus repraesentationem, Consul ciuitatis antiquioris die III. Aprilis denominatus, & postridie solenniter inauguratus ac confirmatus fuit, quam dignitatem per annum, quo regens fuit, omni prudentia, aequitate & humanitate ita administravit, ut ciuitatis plausum atque fauorem meruerit, reliqueritque desiderium. Gymnasii nostri etiam non multo post constitutus est Inspector, qui ut singulari Musae amore prosequeretur, multumque carmine vernaculo nitide scripto, cuius ipse artifex erat, delectabatur; sic literarum cultores omni fauore amplectebatur, nec illius etiam muneris de fuit partibus, omnique studio & optauit, & quantum in ipso, elaboraturus fuisset, ut ordine decenterque ad incrementum iuuentutis, & ornamentum ciuitatis res scholasticae formarentur. Vitae rationes eas constanter tenuit, ut pietatem sectaretur, non quae ad speciem & infucata est, verbisque & gestu iactatur, sed quae ex Dei verbo lecto

cito auditoue recte de Deo rebusque diuinis sentit, & praecepta morum
 sanctioris vitae habitu exprimere studet. Aliis, & quidem superiori-
 bus reuerentiam atque obseruantiam, aequalibus humanitatem & can-
 dorem, omnibus studia & officia exhibuit & approbavit. Neque
 enim vlli suum denegauit consilium atque opem, etiam si nulla spes
 esset praemii; imo tenuioribus etiam de victu & commodiori viuendi
 ratione prospexit. Singulari semper erga pauperes affectu fuit, nec facile
 quenquam tristem a se abire passus est. Sed vt plurimorum sibi fauorem amo-
 remque adiunxit, ita votum omnium consentiens fuit, vt diuturnior eius & vita
 & vsus fuisset. Nihil autem in rebus humanis firmum & constans est, & quae
 optime florent, praeter opinionem cito deficiunt. Noster beatus Consul in
 optimo aetatis flore constitutus, & vix XXXII. annum egressus spes longas vi-
 debatur posse inchoare; sed turbatae sunt rationes, & cum nemo quisquam opi-
 naretur, vitae statione coactus est decedere. Male habere coepit die II. Janua-
 rii, frigus primum, mox aestum perferenscens, vnde virium imminutio statim
 consecuta est. Ipse non solum arte sua malum idoneis medicamentis tolle-
 re studuit, sed & vna adhibuit in consilium Praenobilissimum, Amplissimum at-
 que Experientissimum virum, D. IO. CHRISTIANVM WOLFFIUM,
 Medicinae Practicum, ac Neapoleos Consulem meritissimum, vt coniunctis
 viribus in medium consulerent. Videbatur remittere morbus & vires redire,
 vt etiam die IV. & V. de lecto surgeret, & obambulet. Sed grauior, velut
 ex insidiis, rediit vis mali die post VI. Januarii, aestusque & virium imminutio
 maior subsecuta prodidit febrim malignam, cui tamen omni ratione itum fuit
 obtuam. Octauo die purpura emerit per totum corpus; nono etiam albi-
 cantes pustulae inspectae fuerunt in pectore, sed mox euauerunt iterum, ob
 vires naturae profus iam labefactatas. Hoc in statu cum esset beatus Con-
 sul, & intelligeret, haud emergere se facile posse, aduocari voluit virum summe
 Reuerendum, D. KETTNERVM, a quo, edita praesenti animo statui suo
 accommodata maxime confessione, coelesti Viatico fuit instructus. Etsi ve-
 ro ita se praeparasset itinere coelesti, aduocatus tamen etiam fuit D. IO. HEN-
 RICVS *Bollmann*, Ciuitatis *Quedlenis* Physicus celeberrimus; interea
 vero dum vocatur & accedit, mentis perturbatio quaedam motusque spasmo-
 dici, breuiores tamen, sunt obseruati, vt hinc mortem instare vterque Medico-
 rum iudicaret. Obiit eam adhuc eodem die IX. Januarii vesperi, & post horam
 X. placide obdormiuit, cum vixisset annos XXXII. menses duos, & dies XXIX.
 Tumulatum corpus est atque repositum in templo ad D. Benedicti die XIII. Ja-
 nuarii sub vesperam in splendidissima frequentissimaque exequiatorum prae-
 sentia, eiusque memoriae funebri concio sacrata, & Dominica Sexagesimae
 habita est a viro summe Reuerendo, Magnifico, atque Amplissimo D. FRIDE-
 RICO ERNESTO KETTNERO, ad D. Benedicti Pastore, Antistite &
 Consilii Ecclesiastici Senatore meritissimo, quae typis euulgata legitur. Atque sic
 in huius mundi theatro personam suam egit beatus Consul, non quidem nimis
 diu, sed ita tamen, vt omnium meruerit plausum, memoriamque praeclaram
 ac commemorabilem relinquat. Erigat benignissimum Numen viduam moe-
 stissimam, eiusque firmum & certum sit praesidium; idem illud filios oriam
 orphanos sic faciat educari benigne, vt verae pietatis atque virtutis insistant
 viis, & ad communem rei humanae vtilitatem multum afferant aliquando.
Quedlinburgi, d. XI. Febr. MDCCXIX.

S O bald der Tage Zahl von neuen ward gezehlt/
 War meine Pflicht bereit ein'n treuen Wunsch zu bringen/
 Daß glücklich sey diß Jahr/ und alles möcht gelingen/
 Daß ferne sey der Tod/ und was uns Menschen quält.
 Ach! aber ach! der Wunsch ist in die Luft geschwehn/
 Man sahe bald das Haus besetzt mit Cypressen
 Es konte Sinn und Geist den Fall nicht recht ermessen/
 Da man ein werthes Haupt muß auf der Bahre sehn.
 Ein weises Haupt der Stadt liegt unverhofft erblast/
 Ein werthes Eh: Gemahl sieht den von sich gerissen/
 Der herzlich Sie geliebt/ den Vater muß schon mißen
 Das Kinder: Paar / das ihn gesehn als einen Gast.
 Des Menschen Wunsch bringt an / was Treu und Pflicht
 befehlt/
 Und was sie glücklich hält; bey Gott steht das Erfüllen/
 Und wenn des Menschen Sinn nicht ist nach seinen Willen/
 So ist der Ausgang schon ganz anders abgezichlt.
 Auf zeitlich Glück wird fast des Wunsches Ziel gericht/
 Gott hat ein besseres an dissen Statt gegeben/
 Vor kurzer Jahre Frist das ewig: selge Leben/
 Das ohne Kummer ist vor seinen Angesicht.
 Diß ist das neue Jahr/ dergleichen Christian
 Dem Dritten ehmals ward in Dennemarc versprochen/
 Das er antreten solt erfreut nach einer Wochen/
 Das man vor allen nur glücklich nennen kan.
 So ist der Wunsch erfüllt nach Gottes weisen Rath/
 Vergnügen ohne End/ und Leben ohne Leide/
 Und Friede ohne Streit / und ungesältschte Freude;
 Hat nun der **SEELZE** erlanget in der That.

Dem wohlfeel. Herrn Burgemeister zum Andencken, und der
 hochberühmbten Frau Witwen, als seiner Frau Ge-
 bärerin zu einiger Aufrichtung, schriebs mit be-
 trübter Feder

M. T. Eckhard, des Hoch: Fürstl.
 Gymn. R.

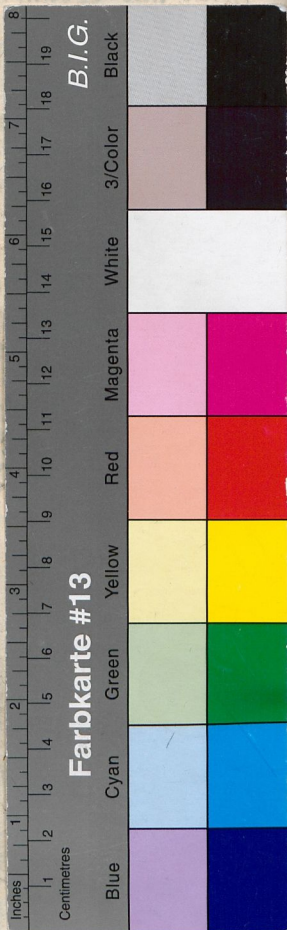

Zd 2436 FK.

X 233 4527

mf

MEMORIAE
VIRI
PRAENOBILISSIMI, AMPLISSIMI
atque EXPERIENTISSIMI
DN.
IACOBI HENRICI
PFANNENSCHMIDII,
MEDICINAE DOCTORIS & PRACTICI
CELEBERRIMI, CIVITATIS ANTIQVIORIS QVED-
LINBVRGENSIS CONSVLIS ET ILLVSTR.
QVEDLEI INSPECTORIS
MERITISSIMI,
COMPATRIS SVI ETIAM POST FATA OMNI
HONORIS GENERE PROSEQVENDI,
QVI PRAEMATVRA MORTE
A. c1o1o cccix. d. IX. Januarii
DECESSIT,
SACRVM ESSE VOLVIT
M. TOBIAS ECKHARDVS, R.

QVEDLINBVRGI,
Literis IO. GEORGII SIEVERTI, Typogr. Aulic.